Dezvoltarea institutională a sistemului de CDI şi performanța economică

SEMINAR NATIONAL

7-8 iulie 2010

Dezvoltarea instituțională a sistemului de CDI şi performanța economică

- “Trebuie să înțelegem în mod clar că cele mai avansate tehnologii care se produc în lume nu sunt de vânzare”
- “Ideile noi sunt sufletul progresului național şi sunt indispensabile pentru dezvoltarea oricărei națiuni”
- “Dacă nu vom avea abilitatea noastră autonomă de acrea inovare şi dacă doar vom depinde de tehnologiile de import vom fi întotdeauna o țară înapoiată”
- Un popor care nu posedă puterea de a inova nu-şi va avea niciodată locul în cadrul națiunilor dezvoltate ale lumii”

Preşedintele Chinei Jiang Zemin, 1996

Dezvoltarea instituțională a sistemului de CDI şi performanța economică

- Toată lumea recunoaşte că ştiința şi tehnologia sunt de o importanță vitală pentru dezvoltarea şi creşterea economică
- Dar, nu toată lumea ştie că ştiința şi tehnologia nu pot fi importate ca orice fel de marfă de pe piețele externe.
- Pentru ca o țară să beneficieze pe deplin de rezultatele ştiinței şi tehnologiei acestea trebuie să fie considerate factori critici de realizare a bunăstării economice şi justiției sociale, să fie integrate în structura de luare a deciziei la nivel societal, să fie susținute de politici care să stimuleze capacitățile națiunii şi talentele existente

Dezvoltarea instituțională a sistemului de CDI şi performanța economică

- De ce acest seminar?
- Criza economică actuală - o nouă provocare pentru sistemele de CDI.
- Două viziuni diferite cu privire la susținerea şi dezvoltarea sistemului de CDI în perioadă de criză:

  1) reducerea investiției publice în CDI , ca răspuns la reducerea deficitelor bugetare;

  2) creşterea sau păstrarea nivelului investiției in sistemul de CDI ca suport pentru ieşirea din criză

Dezvoltarea instituțională a sistemului de CDI şi performanța economică

- Indiferent de opțiune , este necesară o reformă a sistemului de CDI?
- Sistemul instituțional de CDI reprezintă unul din factorii cheie al creşterii eficienței investiției în cercetare?

Dezvoltarea institutională a sistemului de CDI şi performanța economică

- Ce mai banală, dar încă crucială problemă din domeniul creşterii economice şi dezvoltării este:
- De ce sunt unele țări mult mai sărace decât altele?
- Modelele tradiționale neoclasice privind creşterea economică, urmând pe Solow (1956), Cass (1965) and Koopmans (1965),explică diferențele în venitul per capita în termenii de căi diferite ai factorului de acumulare. In aceste modele , diferențele dintre țări al factorului de acumulare sunt date fie de diferențele în ratele de economisire (Solow), fie de preferințe (Cass-Koopmans), fie de alți parametrii exogeni cum ar fi factorul productivității totale
-

Dezvoltarea instituțională a sistemului de CDI şi performanța economică

- Teoriile mai noi ale creşterii economice Romer (1986) and Lucas (1988), endogenizează creşterea de stare stabilă şi progresul tehnologic, dar explicațiile lor privind diferențele de venit sunt similare ale teoriilor vechi.
- În ultimă instanță, în modelul lui lui Romer (1990), o țară poate fi mai prosperă decât alta dacă ea alocă mai multe resurse pentru inovare, dar ceea ce determină acest lucru sunt preferințele esențiale şi proprietațile tehnologiei pentru a crea ‘idei’.

Dezvoltarea instituțională a sistemului de CDI şi performanța economică

- Deşi aceste teorii tradiționale sunt încă vibrante în ştiințe economice şi au oferit un suport real pentru înțelegerea mecanicii creşterii economice ele sunt de mult timp considerate incapabile să ofere o explicație fundamentală pentru creşterea economică
- Aşa cum afirmă North şi Thomas (1973, p.2) : *"factorii pe care i-am enunțat (inovarea, economiile de scală, educația, acumularea de capital etc.) nu sunt cauzele creşterii; ele sunt creşterea"* .
- Factorul de acumulare şi inovarea sunt numai cauze proxime ale creşterii
- Din punctul de vedere al lui North şiThomas, explicația fundamentală a creşterii diferite este diferența instituțională.

Dezvoltarea instituțională a sistemului de CDI şi performanța economică

- Ce sunt instituțiile ?
- North (1990, p. 3) oferă următoarea definiție:
- “Instituțiile sunt regulile jocului într-o societate sau , mult mai formal, constrângerile impuse ca formă de interacțiune umană.”
- El continuă să sublinieze implicațiile cheie ale instituțiilor deoarece ele structurează şi stimulează schimburile umane atât politice, cât şi sociale şi politice.

Dezvoltarea instituțională a sistemului de CDI şi performanța economică

- Extrapolând teoriile instituționaliste ale creşterii economice se poate pune întrebarea firească:
- De ce unele țări au performanță mai mare în cercetare şi inovare?
- Sunt instituțiile responsabile de această diferență?

Dezvoltarea instituțională a sistemului de CDI şi performanța economică

- Ce obiective avem?
  - - o dezbatere pe tema reformei politice a sistemului de CDI în ultimii 20 de ani, în România – lecții învățate, consecințe neanticipate , oportunități ratate.
  - - o dezbatere asupra unei noi structuri instituționale de CDI pentru o economie performantă
  - - idei noi asupra responsabilității în managementul sistemului de CDI

Dezvoltarea instituțională a sistemului de CDI şi performanța economică

- O dezbatere asupra metodelor şi instrumentelor de gestiune a relației cu mediul economic;
- O analiză a metodelor de evaluare a performanței instituționale;
- Sistemul instituțional de CDI şi crearea unei piețe reale a cercetării, creşterea competiției pe această piață şi creşterea performației

Dezvoltarea instituțională a sistemului de CDI şi performanța economică

- O problemă de reflecție:
- Dezvoltarea capacității sistemului de CDI de a crea ştiință şi tehnologie pentru creştere economică necesită un accent special asupra dezvoltării instituțiilor. Cercetătorii individuali, indiferent cât de geniali ar fi, nu pot crea şi funcționa fără un cadru instituțional performant, fără acces la infrastructură de vârf, apartanență la colective performante şi la transferul de tehnologie.

Dezvoltarea instituțională a sistemului de CDI şi performanța economică

SUCCES ŞI DEZBATERI INTERESANTE!